

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

રામ ભરોસે શર્મા

વિ.

મહંત રામ સ્વરૂપ અને અન્ય

ફેબ્રુઆરી ૬, ૨૦૦૧

[સૈયદ શાહ મોહમ્મદ કાદરી અને એસ.એન. કુકન, ન્યાયમૂર્તિઓ]

રાજસ્થાન લેન્ડ રિફોર્મ્સ એન્ડ રિઝમ્પ્શન ઓફ જાગીર્સ એક્ટ, ૧૯૫૨ – કલમો ૨(ડી) અને ૨૩(૧) – ઉદક જાગીર – તત્કાલીન શાસક દ્વારા રામ સ્નેહી સંપ્રદાયના સ્વામીની તરફેણમાં આપવામાં આવેલી ગ્રાન્ટ (અનુદાન) – જાગીર મિલકતની મુક્તિ માટે ચેલા દ્વારા અરજી – ભાડૂતો દ્વારા વાંધાઓ – જાગીર કમિશનર દ્વારા અરજી માન્ય રાખવામાં આવી અને ઠેરવવામાં આવ્યું કે જાગીર એ અરજદારના હિત ધરાવતા પૂર્વગામીને વ્યક્તિગત ગ્રાન્ટ હતી – બોર્ડ ઓફ રેવન્યુ દ્વારા હુકમની પુષ્ટિ કરવામાં આવી – હાઈકોર્ટે બોર્ડ ઓફ રેવન્યુનો હુકમ માન્ય રાખ્યો – કોર્ટે ઠેરવેલ કે, ગ્રાન્ટ ઉદક જાગીરની વ્યક્તિગત ગ્રાન્ટ હોવાથી અને નામફેર (મ્યુટેશન) જયપુર માતમી રૂલ્સ દ્વારા સંચાલિત હોવાથી, રાજ્ય સરકારે ૧૯૬૪ માં ચેલાની તરફેણમાં મ્યુટેશન મંજૂર કર્યું – હાઈકોર્ટે બોર્ડ ઓફ રેવન્યુનો હુકમ માન્ય રાખીને કોઈ ભૂલ કરી નથી – જયપુર માતમી રૂલ્સ, ૧૯૪૫ – રામ સ્નેહી સંપ્રદાય – ચેલાને માતમી.

‘ઉદક જાગીર’ અને ‘ભોગ જાગીર’ – વચ્ચેનો તફાવત.

રાજસ્થાન પબ્લિક ટ્રસ્ટ એક્ટ, ૧૯૫૪:

ટ્રસ્ટ – ઉદક જાગીર – રામ સ્નેહી સંપ્રદાયના સ્વામીને આપવામાં આવેલી ગ્રાન્ટ – જાગીર મિલકતને સાર્વજનિક ટ્રસ્ટ તરીકે નોંધાણી કરવા માટે અરજી – આસિસ્ટન્ટ કમિશનરે તેને વ્યક્તિગત ગ્રાન્ટ ઠેરવી અને સાર્વજનિક ટ્રસ્ટ નહીં – કમિશનરે તેને સાર્વજનિક ટ્રસ્ટ હોવાનું ઠેરવ્યું – હાઇકોર્ટે કમિશનરનો હુકમ રદ કર્યો અને આસિસ્ટન્ટ કમિશનરનો હુકમ પુનઃસ્થાપિત કર્યો – કોર્ટે ઠેરવેલ કે, જ્યારે કોઈ દેખીતો માલિક માલિકી સાથે જોડાયેલી જવાબદારી તરીકે અન્ય વ્યક્તિના લાભ માટે મિલકત ધરાવે છે, ત્યારે તે તે અન્ય વ્યક્તિ માટે મિલકત ટ્રસ્ટમાં ધરાવે છે તેમ કહેવાય છે – એવો કોઈ ઉદ્દેશ નથી જે દર્શાવતો હોય કે આ ગ્રાન્ટ કોઈ જૂથ કે સંપ્રદાયની વ્યક્તિઓના લાભ માટે કરવામાં આવી છે અને ગ્રાન્ટ મેળવનાર દ્વારા ધરાવવામાં આવતી જાગીર મિલકતની માલિકી સાથે એવી કોઈ જવાબદારી જોડાયેલી હતી જેથી તે જાગીર મિલકત તેમના લાભ માટે ધરાવી શકાય – ગ્રાન્ટ વ્યક્તિને છે – ગ્રાન્ટનો દસ્તાવેજ ગ્રાન્ટ મેળવનાર અથવા તેના અનુગામીઓ દ્વારા કોઈ ધાર્મિક સેવાઓ બજાવવા વિશે બોલતો નથી – તે શુદ્ધ અને સરળ વ્યક્તિગત ગ્રાન્ટ છે – તેથી, આ ગ્રાન્ટ ટ્રસ્ટના નામે હતી તે સ્વીકારવું શક્ય નથી.

હેલ્સબરીઝ લોઝ ઓફ ઇંગ્લેન્ડ, વોલ્યુમ ૪૮, ફકરો ૫૦૧, સંદર્ભ લેવાયેલ.

દસ્તાવેજો:

અર્થઘટન – ઉદક જાગીરની ગ્રાન્ટ – ગ્રાન્ટનું અર્થઘટન મુખ્યત્વે તેમાં સમાવિષ્ટ વિગતોના આધારે કરવાનું છે – જ્યાં ગ્રાન્ટના શબ્દો સ્પષ્ટ હોય, ત્યાં તેમને સંપૂર્ણ અસર આપવી આવશ્યક છે.

પ્રથા અને પ્રક્રિયા:

પ્લીડિંગ્સ (દલીલો) – એવી દલીલ કે ઉદક જાગીરની ગ્રાન્ટ ધરાવનાર, જાગીર મિલકતને સાર્વજનિક ટ્રસ્ટ તરીકે સ્વીકાર્યા પછી તેને વ્યક્તિગત ગ્રાન્ટ હોવાનો દાવો કરી શકે નહીં – કોર્ટે ઠેરવેલ કે, ગ્રાન્ટ વ્યક્તિગત ગ્રાન્ટ છે, સંસ્થાને ગ્રાન્ટ છે કે અન્યના લાભ માટે ટ્રસ્ટમાં ગ્રાન્ટ છે તે મુખ્યત્વે હકીકત અને કાયદાનો મિશ્ર પ્રશ્ન છે અને દરેક કેસની હકીકતો પર નક્કી કરવાનો છે – હકીકતની સ્વીકૃતિ ચોક્કસપણે તેને કરનારને બાંધે છે અને કાયદાના પ્રશ્નની સ્વીકૃતિ નહીં.

શબ્દો અને શબ્દસમૂહો:

'ઉદક જાગીર', 'ભોગ જાગીર' – રાજસ્થાન લેન્ડ રિક્લેમ્સ એન્ડ રિઝમ્પ્શન ઓફ જાગીર્સ એક્ટ, ૧૯૫૨ ના સંદર્ભમાં તેનો અર્થ.

સિવિલ અપીલ અધિકારક્ષેત્ર: સિવિલ અપીલ નં. ૧૬૧૬/૧૯૯૪.

રાજસ્થાન હાઇકોર્ટના ડી.બી.સી.ડબ્લ્યુ.પી. નં. ૨૧૫૦/૧૯૯૨ માં તારીખ ૧.૯.૯૨ ના ચુકાદા અને હુકમમાંથી.

સાથે સી.એ. નં. ૧૬૩૪/૧૯૯૪.

અપીલકર્તાઓ વતી બી.ડી. શર્મા, નરોત્તમ વ્યાસ અને વિદ્યાસાગર.

સામાવાળા વતી યુ.એન. ભયાવત, સુશીલ કે. જૈન, સુશ્રી અંજલિ દોશી, સુશ્રી સંધ્યા ગોસ્વામી, એમ.પી.એસ. તોમર અને એસ.કે. ભટ્ટાચાર્ય.

કોર્ટનો નીચે મુજબનો હુકમ આપવામાં આવેલ

આ બે અપીલો રાજસ્થાન હાઇકોર્ટ, જયપુરની ડિવિઝન બેંચના બે ચુકાદાઓ અને હુકમોમાંથી ઉદભવે છે. સિવિલ અપીલ નં. ૧૬૧૬/૧૯૯૪ ઉક્ત હાઇકોર્ટના ડી.બી.સી.ડબ્લ્યુ.પી. નં. ૨૧૫૦/૧૯૯૨ માં તારીખ ૧ સપ્ટેમ્બર, ૧૯૯૨ ના ચુકાદા અને હુકમમાંથી છે અને સિવિલ અપીલ નં.

૧૬૩૪/૧૯૯૪ ડિવિઝન બેંચના ડી.બી. સિવિલ સ્પેશિયલ અપીલ (રિટ) નં. ૪૪/૧૯૯૨ માં તારીખ ૧ સપ્ટેમ્બર, ૧૯૯૨ ના ચુકાદામાંથી છે. આ અપીલોમાં વિષયવસ્તુ અને વિવાદ કરનાર સામાવાળા સમાન છે.

આ અપીલોમાંના વિવાદને સમજવા માટે, તેમને ઉદભવતી હકીકતોનો સંદર્ભ લેવો ઉપયોગી થશે. આ અપીલોમાંના અપીલકર્તાઓ જાગીર મિલકતના જુદા જુદા ભાગોમાં પ્રથમ સામાવાળાના ભાડૂતો છે. તેઓ ખાલી કરવાના હુકમો ભોગવી રહ્યા છે અને તેની સામે સખત વિરોધ કરી રહ્યા છે. તેઓએ જાગીર મિલકત પરના તેના માલિકી હક (ટાઇટલ) પર બેવડો હુમલો કર્યો છે જેનો હવે પછી સંદર્ભ લેવામાં આવશે.

સંવત ૧૮૯૩ માં, એક સ્વામી રામ વલ્લભની વિનંતી પર, કિશનપોલની બહાર, સવાઈ જયપુર શહેરમાં આવેલી ૬ વીંદા અને ૪ બિસ્વા જમીન જયપુરના સાતમા માજી ભટિયાણીજી દ્વારા 'ઉદક જાગીર' (આ ચુકાદામાં 'જાગીર મિલકત' તરીકે ઉલ્લેખિત) તરીકે શાસકની સગીરાવસ્થા દરમિયાન, રામ સ્નેહી સંપ્રદાયના સ્વામી રામ દાસજીના ચેલા સ્વામી રામ વલ્લભની તરફેણમાં આપવામાં આવી હતી. પ્રથમ સામાવાળા એવો દાવો કરે છે કે ઉક્ત ગ્રાન્ટ રામ વલ્લભની તરફેણમાં વ્યક્તિગત ગ્રાન્ટ હતી અને કોઈ સંસ્થાની તરફેણમાં નહીં. અપીલકર્તાઓ તે દાવાનો વિરોધ કરે છે અને દલીલ કરે છે કે તે એક ધાર્મિક સંસ્થાને ગ્રાન્ટ હતી જે 'છોટા રામ દ્વારા' તરીકે જાણીતી બની અથવા કોઈપણ રીતે રામ સ્નેહી સંપ્રદાય માનનારા તમામની તરફેણમાં ગ્રાન્ટ હતી. તે વિવાદિત નથી કે રામ વલ્લભને જાગીર મિલકતની ગ્રાન્ટ આપ્યા પછી, સંબંધિત ધારકના મૃત્યુ પર શાસક અથવા રાજ્ય દ્વારા, જે પણ કિસ્સો હોય, તેમના ચેલા (શિષ્ય) ની તરફેણમાં માતમી (વારસાઈ) મંજૂર કરવામાં આવતી હતી, પરંતુ એવું જણાવવામાં આવે છે કે તે બધા રામ સ્નેહી હતા અને આજીવન બ્રહ્મચારી રહ્યા હતા. વર્તમાન વિવાદો ૧૯૫૪ માં રામ નારાયણ દાસના મૃત્યુ પર ઊભા થયા, જેઓ જાગીર મિલકતના છેલ્લા ધારક અને બ્રહ્મચારી હતા, જ્યારે તેમના ચેલા, પ્રથમ સામાવાળા કે જે પરિણીત વ્યક્તિ છે, તેમણે પ્રસ્તુત સમયગાળા દરમિયાન લાગુ પડતા જયપુર

માતમી રૂલ્સ, ૧૯૪૫ હેઠળ તેમની તરફેણમાં માતમી (વારસાઈ) નો દાવો કર્યો. તેમની વારસાઈનો વિરોધ કરવાનું દેખીતું કારણ એ છે કે તેમણે લગ્ન કર્યા હતા. જો કે, રાજ્ય સરકારે ૯ ઓક્ટોબર, ૧૯૬૪ ના રોજ તેમની તરફેણમાં માતમી મંજૂર કરી.

જ્યારે માતમી માટે પ્રથમ સામાવાળાનો કેસ પડતર હતો, ત્યારે અલગ અલગ કાયદાઓ હેઠળ બે કાર્યવાહીઓ શરૂ કરવામાં આવી હતી જેમાં અપીલકર્તાઓએ પ્રથમ સામાવાળાના દાવાઓ સામે વાંધો ઉઠાવ્યો હતો. આ અપીલોના નિકાલના હેતુ માટે, અમે તે કાર્યવાહીઓના વિવિધ તબક્કે પસાર કરાયેલા વિવિધ હુકમોનો સંદર્ભ લેવો બિનજરૂરી માનીએ છીએ, સિવાય કે તેમાં પસાર કરાયેલા અંતિમ હુકમો.

પ્રથમ રાજસ્થાન લેન્ડ રિફોર્મ્સ એન્ડ રિઝમ્પ્શન ઓફ જાગીર્સ એક્ટ, ૧૯૫૨ (જે ટૂંકમાં 'જાગીર્સ એક્ટ' તરીકે છે) હેઠળ છે જે ૧૮ ફેબ્રુઆરી, ૧૯૫૨ ના રોજ અમલમાં આવ્યો. રાજસ્થાન સરકાર દ્વારા ૧ નવેમ્બર, ૧૯૫૮ ના રોજ જારી કરાયેલા જાહેરનામાની રૂએ, ઉદક જાગીરનો સમાવેશ કરતી શ્રેણીની જાગીરો જાગીર્સ એક્ટની કલમ ૨૨ હેઠળ રાજ્યમાં નિહિત થઈ ગઈ, સિવાય કે જે ઉક્ત એક્ટની કલમ ૨૩ હેઠળ મુક્ત કરવામાં આવી હતી. પ્રથમ સામાવાળાએ જાગીર્સ એક્ટની કલમ ૨૩(૧) હેઠળ જાગીર મિલકત (છોટા રામ દ્વારા) ની મુક્તિ માટે જાગીર કમિશનરને અરજી કરી. સિવિલ અપીલ નં. ૧૬૧૬/૧૯૯૪ માં અપીલકર્તાએ ૧૪ સપ્ટેમ્બર, ૧૯૮૭ ના રોજ વાંધો દાખલ કરીને તેનો વિરોધ કર્યો. ૩૧ માર્ચ, ૧૯૮૯ ના હુકમ દ્વારા જાગીર કમિશનરે ઠેરવ્યું કે જાગીર મિલકત રામ વલ્લભને ખાનગી વ્યક્તિગત ગ્રાન્ટ હતી. અપીલકર્તા દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી અપીલ પર બોર્ડ ઓફ રેવન્યુ દ્વારા તે હુકમની પુષ્ટિ કરવામાં આવી હતી. તેના ૧ સપ્ટેમ્બર, ૧૯૯૨ ના હુકમ દ્વારા હાઈકોર્ટે રિટ પિટિશન ૨૧૫૦/૧૯૯૨ માં બોર્ડ ઓફ રેવન્યુનો હુકમ માન્ય રાખ્યો. હાઈકોર્ટના તે હુકમને સિવિલ અપીલ નં. ૧૬૧૬/૧૯૯૪ માં પડકારવામાં આવ્યો છે.

બીજું રાજસ્થાન પબ્લિક ટ્રસ્ટ એક્ટ ૧૯૫૯ હેઠળ છે. પ્રથમ સામાવાળાએ આસિસ્ટન્ટ કમિશનર, દેવસ્થાન સમક્ષ અરજી દાખલ કરી જેમાં જણાવ્યું હતું કે જાગીર મિલકત (છોટા રામ દ્વારા) સાર્વજનિક ટ્રસ્ટ મિલકત છે અને તેની એક્ટ હેઠળ નોંધણી થવી જોઈએ. જો કે, બાદમાં તેમણે ૨૩ જુલાઈ, ૧૯૬૪ ની ઉપરોક્ત અરજી પાછી ખેંચવા માટે બીજી અરજી દાખલ કરી. આસિસ્ટન્ટ કમિશનરે પ્રથમ અરજી પાછી ખેંચવાની પરવાનગી આપવાનો ઇનકાર કર્યો અને તપાસ આગળ વધારી. આ કાર્યવાહી ઘણા ચડાવ-ઉતારમાંથી પસાર થઈ અને આખરે ૮ મે, ૧૯૮૯ ના હુકમ દ્વારા ઠેરવવામાં આવ્યું કે રામ વલ્લભને આપવામાં આવેલી ગ્રાન્ટ વ્યક્તિગત ગ્રાન્ટ હતી. સિવિલ અપીલ નં. ૧૬૩૪/૧૯૮૪ માં અપીલકર્તાએ અપીલ નં. ૨૦/૧૯૮૯ માં દેવસ્થાન કમિશનર સમક્ષ અપીલ કરી. ૧૭ જુલાઈ, ૧૯૯૦ ના રોજ, કમિશનરે અપીલ મંજૂર કરી, આસિસ્ટન્ટ કમિશનરનો હુકમ રદ કર્યો અને તેને સાર્વજનિક ટ્રસ્ટ હોવાનું ઠેરવ્યું અને તેની નોંધણી માટે તપાસ હાથ ધરવા અને ટ્રસ્ટમાં રસ ધરાવતા વ્યક્તિઓને સાંભળવા નોટિસ જારી કરવાનો નિર્દેશ આપ્યો. તે હુકમને પ્રથમ સામાવાળા દ્વારા એસ.બી. રિટ પિટિશન નં. ૪૭૮૮/૧૯૯૦ માં પડકારવામાં આવ્યો હતો. હાઈકોર્ટે ઠેરવ્યું કે જાગીર મિલકત રામ વલ્લભની વ્યક્તિગત મિલકત હતી અને સાર્વજનિક ટ્રસ્ટ નહોતી. તે દૃષ્ટિએ હાઈકોર્ટે ૩૧ ઓક્ટોબર, ૧૯૯૦ ના રોજ રિટ પિટિશન મંજૂર કરી, કમિશનરનો હુકમ રદ કર્યો અને આસિસ્ટન્ટ કમિશનરનો હુકમ પુનઃસ્થાપિત કર્યો. વિદ્વાન સિંગલ જજના હુકમથી નારાજ થઈને, અપીલકર્તાએ ડી.બી. સિવિલ સ્પેશિયલ અપીલ (રિટ) નં. ૪૪/૧૯૯૨ દાખલ કરી. ૧ સપ્ટેમ્બર, ૧૯૯૨ ના રોજ હાઈકોર્ટની ડિવિઝન બેંચ દ્વારા અપીલ કાઢી નાખવામાં આવી હતી જેને સિવિલ અપીલ નં. ૧૬૩૪/૧૯૮૪ માં પડકારવામાં આવી છે.

આ અપીલોમાં અપીલકર્તાઓ વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રીમાન બી.ડી. શર્માએ દલીલ કરી છે કે સત્તાવાળાઓ અને હાઈકોર્ટે રામ વલ્લભને વ્યક્તિગત ગ્રાન્ટ તરીકે ગ્રાન્ટનું અર્થઘટન કરવામાં ભૂલ કરી છે. તેઓ દર્શાવે છે

કે જાગીર મિલકતમાં શિવનું મંદિર, ગુરુઓની સમાધિઓ (છત્રીઓ) અને સંતોની ચરણપાદુકાઓ છે; આ સ્થાનને છોટા રામ દ્વારા – એક ધાર્મિક સ્થાન કહેવામાં આવે છે તેથી, આ ગ્રાન્ટને સંસ્થા, સાર્વજનિક ટ્રસ્ટને અપાયેલી ગ્રાન્ટ તરીકે ઠેરવવી જોઈતી હતી. તેઓ દલીલ કરે છે કે ઉક્ત ગ્રાન્ટ પછી રાજાએ મહાદેવજીનું મંદિર બનાવ્યું હતું અને તે મંદિરની તરફેણમાં ભોગ જાગીર આપી હતી અને આંક એ-૧ હેઠળ ૧૮૩૬ ઈ.સ. માં આપવામાં આવેલી ગ્રાન્ટનો સાચો ઇરાદો નક્કી કરવા માટે ગ્રાન્ટ સહિતની અનુગામી ઘટનાઓને ધ્યાનમાં લેવી જોઈએ. વધુમાં એવી દલીલ કરવામાં આવી છે કે આંક એ-૧ હેઠળ ગ્રાન્ટ આપવામાં આવી તે સમયે, રાજા સગીર હતા અને તેને રેસિડેન્ટ દ્વારા મંજૂરી આપવામાં આવી ન હોવાથી; ગ્રાન્ટ પોતે જ અમાન્ય રહેશે તેથી પ્રથમ સામાવાળાને ગ્રાન્ટ હેઠળ કોઈ અધિકાર મળતો નથી.

સામાવાળા વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન સિનિયર વકીલ શ્રીમાન યુ.એન. ભચાવટે દલીલ કરી છે કે દેવસ્થાન કમિશનર સિવાયના દરેક સત્તાધિકારી, ગ્રાન્ટનું અર્થઘટન કરીને, એવા તારણ પર આવ્યા છે કે તે રામ વલ્લભની તરફેણમાં વ્યક્તિગત ગ્રાન્ટ હતી અને માત્ર કારણ કે ત્યારબાદ તેમાં મંદિર બાંધવામાં આવ્યું હતું અને જમીન પર કેટલીક સમાધિઓ બની છે, ગ્રાન્ટનું સ્વરૂપ બદલાશે નહીં. 'ઉદક જાગીર' ના મૂળ સ્વરૂપને ધ્યાનમાં લેતા, વિદ્વાન વકીલ રજૂઆત કરે છે કે, ગ્રાન્ટ કોઈ વ્યક્તિને બિનસાંપ્રદાયિક (લૌકિક) ગ્રાન્ટ જ હોઈ શકે; ભોગ જાગીર એ દેવતાની સેવા અથવા ધાર્મિક વિધિઓના પ્રદર્શનના ભારણ સાથેની ધાર્મિક ગ્રાન્ટ છે. તેઓ એ મુદ્દા પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરે છે કે સંવત ૧૮૯૩ (૧૮૩૬ ઈ.સ.) માં ગ્રાન્ટ સમયે જાગીર મિલકત પર ન તો કોઈ 'મંદિર' હતું કે ન તો કોઈ 'સમાધિ' જે રામ વલ્લભજીના રહેણાંક મકાન અને બગીચી (બગીચા) માટે હતી, તેથી ગ્રાન્ટ કોઈ ધાર્મિક હેતુ અથવા સાર્વજનિક ટ્રસ્ટ માટે હોવાનો પ્રશ્ન ઊભો થતો નથી. તેઓ સ્પીકારે છે કે રામ વલ્લભ રામ સ્નેહી હતા, પરંતુ રજૂઆત કરે છે કે તે એક સંપ્રદાય છે જેના રામ વલ્લભ અને પક્ષકારો છે, જે ગ્રાન્ટનું સ્વરૂપ નક્કી કરતું નથી કારણ કે તે સંપ્રદાયની

વ્યક્તિઓના લાભ માટે નથી. દેવસ્થાન અને રાજ્યના જાગીર વહીવટીતંત્રના વિવિધ સત્તાવાળાઓએ, વિદ્વાન વકીલ દલીલ કરે છે, ગ્રાન્ટનું અર્થઘટન કર્યું છે અને એવા તારણ પર આવ્યા છે કે ગ્રાન્ટ રામ વલ્લભની તરફેણમાં વ્યક્તિગત ગ્રાન્ટ છે. હાઈકોર્ટે પણ ગ્રાન્ટના દસ્તાવેજનું અર્થઘટન કર્યું છે અને તેમના તારણોને સમર્થન આપ્યું છે કે આંક એ-૧ હેઠળ વ્યક્તિગત ગ્રાન્ટ આપવામાં આવી હતી.

વિચારણા માટે જે પ્રશ્ન ઊભો થાય છે તે એ છે કે શું આંક એ-૧ હેઠળની ગ્રાન્ટ રામ વલ્લભને વ્યક્તિગત ગ્રાન્ટ છે કે કોઈ સંસ્થાને છે કે રામ સ્નેહીના સભ્યો માટે ટ્રસ્ટમાં ગ્રાન્ટ છે.

આસિસ્ટન્ટ કમિશનર, દેવસ્થાન અને જાગીર કમિશનર સહિતના વિવિધ સત્તાવાળાઓના હુકમોના અવલોકન પરથી જાણવા મળે છે કે ગ્રાન્ટના સ્વરૂપ અંગે છ જેટલી તપાસ થઈ છે અને દર વખતે એવું જણાયું હતું કે ગ્રાન્ટ રામ વલ્લભની તરફેણમાં વ્યક્તિગત ગ્રાન્ટ હતી. જોકે કમિશનર, દેવસ્થાન એવા તારણ પર આવ્યા હતા કે જાગીર મિલકત સાર્વજનિક ટ્રસ્ટ છે, હાઈકોર્ટે યોગ્ય રીતે તે હુકમ રદ કર્યો છે. જાગીર કમિશનરના હુકમની પુષ્ટિ કરતી વખતે બોર્ડ ઓફ રેવન્યુએ એવા તારણ પર આવવા માટે વિવિધ પાસાઓની પણ તપાસ કરી કે ગ્રાન્ટનું સ્વરૂપ વ્યક્તિગત ગ્રાન્ટનું છે, અને સંસ્થા કે દેવતાની તરફેણમાં નથી. ગ્રાન્ટ પર કોઈ ધાર્મિક સેવા કરવાના પ્રદર્શનનું ભારણ પણ નથી.

હકીકતો અને સંજોગોની વિગતવાર તપાસ અને ગ્રાન્ટના દસ્તાવેજ (આંક એ-૧) ના અર્થઘટન પછી આસિસ્ટન્ટ કમિશનર, દેવસ્થાન, કમિશનર જાગીર, બોર્ડ ઓફ રેવન્યુ જેવા વિવિધ સત્તાવાળાઓના સમાન તારણોને ધ્યાનમાં રાખીને, અમે સામાન્ય રીતે ગ્રાન્ટના સ્વરૂપની તપાસ કરવા માટે ઈચ્છુક ન હોત; પરંતુ જાગીર્સ એક્ટની કલમ ૨(ડી) ની જોગવાઈને ધ્યાનમાં રાખીને જે જાગીરની ગ્રાન્ટ આપતા અથવા માન્ય કરતા કોઈપણ હુકમ અથવા દસ્તાવેજમાં સમાવિષ્ટ શરતોને 'હાલના જાગીર કાયદા' ના અર્થમાં લાવે છે, અમે આંક એ-૧ નું

અર્થઘટન કરવું યોગ્ય માનીએ છીએ. ગ્રાન્ટ આંક એ-૧ ના સંબંધિત અર્કનો અંગ્રેજી અનુવાદ નીચે મુજબ વંચાય છે:

"સ્વામી રામ વલ્લભને આપવામાં આવેલ વિક્રમ સંવત ૧૮૯૩
(૧૮૩૬ ઈ.સ.) ના પટ્ટાની નકલ

શ્રીરામજી

સવાઈ જગત સિંહ જી

તલવારનું પ્રતીક

(સિક્કો)

શ્રી મહાધિરાજ મહારાજા શ્રી સવાઈ રામ સિંહજીના નામે કસબા (શહેર) સવાઈ જયપુરની પ્રભારી સમિતિને પવિત્ર જમીન (પુણ્ય ધરતી) ૬ વીધા અંગે કરવામાં આવેલી વિનંતીના સંબંધમાં નિર્દેશ આપે છે જેના માટે સ્વામી રામજી દાસ રામ સ્નેહીના શિષ્ય સ્વામી રામ વલ્લભ દ્વારા વિનંતી કરવામાં આવી હતી અને જે અંગે દીવાનની સહી હેઠળ ભાદવા ત્રીજ તારીખનું મેમોરેન્ડમ પ્રાપ્ત થયું હતું અને કસબા સવાઈ જયપુર કિશનપોલ બહાર આવેલી ૬ વીધા "પુણ્ય ધરતી" (પવિત્ર જમીન) ની ગ્રાન્ટ માટે હુકમ જારી કરવામાં આવ્યો હતો.

રાજમાતા સાતમા ભટિયાણીજી, સ્વર્ગસ્થ મહારાજાના વિધવાએ મકાન બાંધકામ માટે માળીઓ પાસેથી રહેઠાણ અને બગીચી માટે ઉપરોક્ત જમીન ખરીદી - ૩ વીધા જ બિસ્વા.

બગીચી માટેની જમીન ૩ વીધા.

તેથી, સંવત ૧૮૯૩ ના ઉનાળુ પાકથી શરૂ કરીને તમે અરજદારને તમારા સિક્કા અને સહી હેઠળ હુકમ મુજબ પરવાનો (હુકમ) જારી કરો. તેથી તમને તે અંગે જાણ કરવામાં આવે છે અને કસબા સવાઈ જયપુર કિશનપોલ બહાર આવેલી ૬

વીઘા જમીનની આકારણી પુણ્ય (દાન) ની શ્રેણીમાં કરવામાં આવે અને જમીન તેમને સોંપવામાં આવે અને નવા "પરવાના" (હુકમ) માટે ન પૂછો અને આ હુકમ દ્વારા સંવત ૧૮૯૨ ના ઉનાળુ પાક માટે ગોઠવણ કરવામાં આવશે.

એવો હુકમ કરવામાં આવે છે કે વૈશાખ વદી ૬ સંવત ૧૮૯૩ ના મેમોરેન્ડમ મુજબ દીવાન સંપતરામ અને નોબત બકાયા નવીસ (એકાઉન્ટન્ટ) ની સહીથી આ પવિત્ર (પુણ્ય ધરતી) જમીન સ્વામી રામજી દાસ રામ સ્નેહીના ચેલા (શિષ્ય) સ્વામી રામ વલ્લભને આપવાનો હુકમ કરવામાં આવ્યો છે. ભાદવા સુદ ૩ સંવત ૧૮૯૩ ના રોજ દીવાન દ્વારા સહી કરેલ મેમોરેન્ડમ મુજબ. અરજ પર હુકમ કરવામાં આવ્યો હતો કે કસબા સવાઈ જયપુર કિશનપોલ બહાર આવેલી ૬ વીઘા જમીન પુણ્ય ધરતી "પવિત્ર જમીન" તરીકે આપવાનો હુકમ કરવામાં આવ્યો છે.

રાજમાતા સાતમા ભટિયાણીજી, સ્વર્ગસ્થ મહારાજાના વિધવાએ મકાન બાંધકામ માટે માળીઓ પાસેથી ઉપરોક્ત વ્યક્તિના રહેઠાણ અને બગીચી માટે ઉપરોક્ત જમીન ખરીદી ૩ વીઘા.

બગીચી જમીન માટે – ૩ વીઘા.

તેથી, સંવત ૧૮૯૩ ના પાકથી શરૂ કરીને તમે અરજદારને તમારી સહી હેઠળ પરવાનો (હુકમ) આપો અને આ એક વિશેષ હુકમ છે. તદનુસાર, તમે મેમોરેન્ડમ મુજબ અરજદારને વૈશાખ વદી ૬ સંવત ૧૮૯૩ ના રોજ દીવાન દ્વારા સહી કરેલ પરવાનો "સાબતી" આપો. દીવાનની વિશેષ સહીઓ જેઠ સુદ ૭ સંવત ૧૮૯૩.

સ્થળ સવાઈ જયપુર.

(સરકારનો સિક્કો) અવાચ્ય

દીવાન સંપતરામ

દીવાની બઝુરીની કચેરી

(સરકારનો સિક્કો) અવાચ્ય

શિવ બક્ષ મસ્તાફી હઝુરીની કચેરી."

ઉપર ટાકેલ દસ્તાવેજમાંના લખાણનું અવલોકન દર્શાવે છે કે સાતમા ભટિયાણીજી, સ્વર્ગસ્થ મહારાજાના વિધવાએ કિશનપોલ બહાર સવાઈ, જયપુર શહેરમાં ૬ વીધા જમીન ખરીદી હતી. એવું પણ જણાય છે કે ઉક્ત જમીન સ્વામી રામજી દાસના ચેલા (શિષ્ય) રામ વલ્લભની વિનંતી પર માળીઓ પાસેથી મકાન બાંધકામ અને બગીચી (બગીચા) માટે ખરીદવામાં આવી હતી, જેઓ રામ સ્નેહી હતા. એવો ઉલ્લેખ છે કે જમીન નીચે મુજબ ઉપયોગમાં લેવા માટે "પુણ્ય ધરતી" તરીકે આપવામાં આવી હતી:

"મકાન બાંધકામ માટે ૩ વીધા ૪ બિસ્વા અને ૩ વીધાની બગીચી માટે."

તેમાં એ પણ નોંધવામાં આવ્યું છે કે ઉક્ત જમીન સ્વામી રામજી દાસ રામ સ્નેહીના ચેલા (શિષ્ય) સ્વામી રામ વલ્લભને આપવાનો હુકમ કરવામાં આવ્યો હતો. ભાદવા સુદ ૩ સંવત ૧૮૯૩ ના રોજ દીવાન દ્વારા સહી કરેલા મેમોરેન્ડમ મુજબ, એ સ્પષ્ટ કરવામાં આવ્યું હતું કે સંવત ૧૮૯૩ થી તે જમીન ગ્રાન્ટ મેળવનારની ગણવામાં આવશે.

આમ તે સ્પષ્ટ છે કે ગ્રાન્ટ સ્વામી રામ વલ્લભને છે. એ પણ સ્પષ્ટ છે કે દસ્તાવેજ રામ વલ્લભ અથવા તેમના અનુગામીઓ દ્વારા કોઈ ધાર્મિક સેવાઓ કરવા વિશે બોલતો નથી. 'રામ સ્નેહી' શબ્દ જે ગ્રાન્ટ મેળવનારના નામ સાથે દેખાય છે તે માત્ર એ દર્શાવવા માટે છે કે ગ્રાન્ટ મેળવનાર કયો સંપ્રદાય માનતો હતો. એ પણ નોંધવામાં આવ્યું છે કે ગ્રાન્ટ રામ સ્નેહી સંપ્રદાયની વ્યક્તિઓના લાભ માટે કરવામાં આવી નથી. ટૂંકમાં તે સ્વામી રામ વલ્લભને શુદ્ધ અને સરળ વ્યક્તિગત ગ્રાન્ટ છે. એ નોંધવું યોગ્ય છે કે ગ્રાન્ટ સમયે ત્યાં ન તો કોઈ મંદિર હતું, ન સમાધિ કે ન તો પગલાં વગેરે. કોઈનો એવો કેસ નથી કે જાગીર મિલકત

રામ સ્નેહીઓનું નિવાસસ્થાન હતું. તેથી, ગ્રાન્ટ કોઈ સંસ્થા માટે અથવા રામ સ્નેહી સંપ્રદાયની વ્યક્તિઓ માટે હોઈ શકે નહીં.

અન્ય પાસાઓ તરફ ધ્યાન દોરતા પહેલા, અમે ગ્રાન્ટ સમયે રાજા સગીર હોવાથી રેસિડેન્ટની મંજૂરીના અભાવે ગ્રાન્ટની કાયદેસરતા અંગેની દલીલ સાથે કામ લેવા માંગીએ છીએ. દસ્તાવેજ આંક એ-૧ માંના લખાણની ઉપરોક્ત સ્પષ્ટતા પરથી, એ સ્પષ્ટ થાય છે કે ગ્રાન્ટ રાજાની એસ્ટેટની મિલકતમાંથી કરવામાં આવી ન હતી. 'ઉદક જાગીર' તરીકે આપવામાં આવેલી જાગીર મિલકત માજી ભટિયાણીજી દ્વારા વલ્લભ દાસ/રામજી દાસની વિનંતી પર સ્વામી વલ્લભદાસને મકાન અને બગીચી બાંધવા માટે ગ્રાન્ટ આપવા માટે ખરીદવામાં આવી હતી. આ સ્થિતિ હોવાથી, ગ્રાન્ટ સમયે રાજા સગીર હતા તે હકીકત ગ્રાન્ટની માન્યતા માટે સંપૂર્ણપણે અપ્રસ્તુત છે.

હવે, 'શિવ મંદિર' (મહાદેવજીનું મંદિર) ના બાંધકામ અને સંતોના પગલાંની જાળવણી અને જમીન પર સમાધિઓના અસ્તિત્વ અંગે શ્રીમાન શર્માની દલીલો તરફ પાછા ફરતા, અમારો મત છે કે ગ્રાન્ટનું અર્થઘટન મુખ્યત્વે તેમાં સમાવિષ્ટ વિગતોના આધારે કરવાનું છે. જ્યાં ગ્રાન્ટના શબ્દો સ્પષ્ટ હોય, ત્યાં તેમને સંપૂર્ણ અસર આપવી આવશ્યક છે. આંક એ-૧ માં, જાગીર મિલકતની ગ્રાન્ટની શરતો અસ્પષ્ટ અને સ્પષ્ટ છે, તેથી, ગ્રાન્ટ મેળવનારાઓ દ્વારા જમીનનો અનુગામી ઉપયોગ ગ્રાન્ટના સ્વરૂપને અસર કરશે નહીં. અમે સ્પષ્ટ કરીએ છીએ કે જાગીર મિલકતનો ત્યારબાદ જે રીતે ઉપયોગ કરવામાં આવ્યો છે તે તેનું સ્વરૂપ બદલશે કે કેમ તે પ્રશ્ન પર અમે કોઈ અભિપ્રાય વ્યક્ત કરતા નથી. પરંતુ જ્યાં સુધી ગ્રાન્ટનો સંબંધ છે, સત્તાવાળાઓ અને હાઇકોર્ટ દ્વારા આંક એ-૧ ના અર્થઘટનને મંજૂરી આપવામાં અમને કોઈ સંકોચ નથી કે તે સ્વામી રામ વલ્લભને વ્યક્તિગત ગ્રાન્ટ હતી.

અમને એવું જણાય છે કે રાજસ્થાનમાં જાગીરોની શ્રેણીઓમાંથી 'ઉદક જાગીર' બિનસાંપ્રદાયિક (લૌકિક) હેતુઓ માટે આપવામાં આવતી હતી જ્યારે

'ભોગ જાગીર' ધાર્મિક હેતુઓ માટે આપવામાં આવતી હતી. ભલે તે ગમે તે હોય, અમે ઠેરવ્યું છે કે આંક એ-૧ હેઠળ, સાતમા માજી ભટિયાણીજી દ્વારા સ્વામી રામ વલ્લભની તરફેણમાં 'ઉદક જાગીર' ની વ્યક્તિગત ગ્રાન્ટ કરવામાં આવી હતી. અનુગામીના નામે નામફેર (મ્યુટેશન) જયપુર માતમી રૂલ્સ દ્વારા સંચાલિત થતું હતું અને ૧૯ ઓક્ટોબર, ૧૯૬૪ ના રોજ રાજસ્થાન સરકારે બોર્ડ ઓફ રેવન્યુ દ્વારા સમર્થિત જાગીર કમિશનરની ભલામણ પર પ્રથમ સામાવાળાની તરફેણમાં માતમી મંજૂર કરી હતી.

શ્રીમાન શર્માની આગામી દલીલ એ છે કે પ્રથમ સામાવાળાએ જાતે જ આસિસ્ટન્ટ કમિશનર, દેવસ્થાન સમક્ષ જાગીર મિલકતને સાર્વજનિક ચેરિટેબલ ટ્રસ્ટ તરીકે નોંધણી કરાવવા વિનંતી કરતી અરજી દાખલ કરી હોવાથી, તેમને ફરી જવાની અને આ વ્યક્તિગત ગ્રાન્ટ છે એવી દલીલ કરવાની પરવાનગી આપી શકાય નહીં. ગ્રાન્ટ વ્યક્તિગત ગ્રાન્ટ છે, સંસ્થાને ગ્રાન્ટ છે કે અન્યના લાભ માટે ટ્રસ્ટમાં ગ્રાન્ટ છે તે મુખ્યત્વે હકીકત અથવા કાયદાનો મિશ્ર પ્રશ્ન છે અને દરેક કેસની હકીકતો પર નક્કી કરવાનો છે. એમાં કોઈ શંકા નથી કે વ્યક્તિને સ્વીકારવા અને નકારવાની પરવાનગી આપી શકાય નહીં. આસિસ્ટન્ટ કમિશનર, દેવસ્થાનને આપેલી તેમની ૨૩ જુલાઈ, ૧૯૬૪ ની અરજીમાં, પ્રથમ સામાવાળાએ જણાવ્યું હતું કે જાગીર મિલકત સાર્વજનિક ટ્રસ્ટ છે. અમારી સમક્ષ એ રજૂ કરવામાં આવ્યું છે કે આ સ્વીકૃતિ તેમને બાંધે છે. હકીકતની સ્વીકૃતિ ચોક્કસપણે તેને કરનારને બાંધે છે અને કાયદાના પ્રશ્ન પરની સ્વીકૃતિ નહીં. અમે અગાઉ જાગીર્સ એક્ટની કલમ ૨(ડી) નો સંદર્ભ લીધો છે. રાજસ્થાન લેન્ડ રિકોર્મ્સ એન્ડ રિઝમ્પ્શન ઓફ જાગીર્સ એક્ટ, ૧૯૫૨ ની કલમ ૨(ડી) પર પાછા ફરવું ઉપયોગી થશે. તે નીચે મુજબ વંચાય છે:

"૨. આ કાયદામાં, જ્યાં સુધી સંદર્ભ અન્યથા માંગ ન કરે ત્યાં સુધી-

(એ) થી (સી) xxx xxx xxx xxx

(ડી) 'હાલના જાગીર કાયદા' નો અર્થ એ છે કે આ કાયદાના પ્રારંભે સમગ્ર રાજ્ય અથવા તેના કોઈપણ ભાગમાં અમલમાં હોય તેવા જાગીરો અથવા જાગીરદારોને લગતો કોઈપણ કાયદો, વટહુકમ, વિનિયમ, નિયમ, હુકમ, ઠરાવ, જાહેરનામું અથવા પેટાકાયદો અને તેમાં નીચેનાનો સમાવેશ થાય છે—

(૧) આ કાયદાના પ્રારંભે સમગ્ર રાજ્ય અથવા તેના કોઈપણ ભાગમાં પ્રચલિત અને કાયદાનું બળ ધરાવતો આવી જાગીરો કે જાગીરદારોને લગતો કોઈપણ રિવાજ અથવા પ્રથા, અને

(૨) જાગીરની ગ્રાન્ટ આપતા, અથવા ગ્રાન્ટને માન્ય કરતા કોઈપણ હુકમ અથવા દસ્તાવેજમાં સમાવિષ્ટ શરતો."

ખંડ (ડી) ના પેટા-ખંડ (૨) નું સાદું વાંચન દર્શાવે છે કે જાગીરની ગ્રાન્ટ આપતા, અથવા ગ્રાન્ટને માન્ય કરતા કોઈપણ હુકમ અથવા દસ્તાવેજમાં સમાવિષ્ટ શરતો હાલના જાગીર કાયદાના અર્થમાં આવે છે. તેમાંથી એ ફલિત થાય છે કે આંક એ-૧ ની શરતો 'હાલના જાગીર કાયદા' ના અર્થમાં આવે છે. આમ, આંક એ-૧ 'હાલના જાગીર કાયદા' ના ખોટા અર્થઘટન પર આધારિત પ્રથમ સામાવાળાનો દાવો કે જાગીર મિલકત સાર્વજનિક ટ્રસ્ટ છે, તેને એવી સ્વીકૃતિ ગણી શકાય નહીં જે તેને બાંધતી હોય જેથી તેને આંક એ-૧ હેઠળની ગ્રાન્ટના સાચા અર્થઘટન (કે તે રામ વલ્લભને વ્યક્તિગત ગ્રાન્ટ છે) ના લાભથી વંચિત કરી શકાય.

હવે અમે તપાસ કરીશું કે શું આ 'રામ સ્નેહી' શ્રદ્ધા અનુસરનારાઓના લાભ માટે ટ્રસ્ટમાં ગ્રાન્ટ છે. ટ્રસ્ટને નીચે મુજબ વ્યાખ્યાયિત કરવામાં આવેલ છે:

"જ્યાં કોઈ વ્યક્તિ પાસે મિલકત અથવા અધિકારો હોય જે તે અન્ય અથવા અન્યો માટે અથવા તેમના પત્ની, અથવા કોઈ ચોક્કસ હેતુ અથવા ચોક્કસ હેતુઓની સિદ્ધિ માટે ધરાવે છે અથવા તેનો ઉપયોગ કરવા બંધાયેલ છે, ત્યારે તે મિલકત અથવા

અધિકારો તે અન્ય અથવા તે અન્યો માટે, અથવા તે હેતુ અથવા તે હેતુઓ માટે ટ્રસ્ટમાં ધરાવે છે તેમ કહેવાય છે, અને તેને ટ્રસ્ટી કહેવામાં આવે છે."¹

ધ ઈન્ડિયન ટ્રસ્ટ્સ એક્ટ, ૧૮૮૨ માં જે ખાનગી ટ્રસ્ટો અને ટ્રસ્ટીઓ સાથે કામ લે છે, તેમાં ટ્રસ્ટ શબ્દને નીચે મુજબ વ્યાખ્યાયિત કરવામાં આવ્યો છે:

"ટ્રસ્ટ એ મિલકતની માલિકી સાથે જોડાયેલી જવાબદારી છે, અને જે માલિકમાં મૂકવામાં આવેલા અને તેના દ્વારા સ્વીકારવામાં આવેલા વિશ્વાસમાંથી ઊભી થાય છે, અથવા અન્યના, અથવા અન્ય અને માલિકના લાભ માટે તેના દ્વારા જાહેર કરાયેલ અને સ્વીકારાયેલ છે."

અમે આ વ્યાખ્યાનો સંદર્ભ આપ્યો છે કારણ કે તે ટ્રસ્ટના સામાન્ય સિદ્ધાંતો પર આધારિત છે જોકે તે કાયદો સાર્વજનિક ટ્રસ્ટોને લાગુ પડતો નથી. આ વ્યાખ્યાઓના કાળજીપૂર્વકના વાંચન પરથી એ જાણી શકાય છે કે જ્યારે કોઈ દેખીતો માલિક માલિકી સાથે જોડાયેલી જવાબદારી તરીકે અન્ય વ્યક્તિના લાભ માટે મિલકત ધરાવે છે, ત્યારે તે તે અન્ય વ્યક્તિ માટે મિલકત ટ્રસ્ટમાં ધરાવે છે તેમ કહેવાય છે. ઉપર ટાંકેલા આંક એ-૧ માં, અમને એવો કોઈ ઉદ્દેશ મળતો નથી જે દર્શાવતો હોય કે આ ગ્રાન્ટ કોઈ જૂથ કે સંપ્રદાયની વ્યક્તિઓના લાભ માટે કરવામાં આવી છે અને રામ વલ્લભ દ્વારા ધરાવવામાં આવતી જાગીર મિલકતની માલિકી સાથે એવી કોઈ જવાબદારી જોડાયેલી હતી જેથી તે જાગીર મિલકત તેમના લાભ માટે ધરાવી શકાય. તેનાથી વિપરીત, રામ વલ્લભને ગ્રાન્ટ સાથે જોડાયેલી કોઈપણ શરતો વિના ગ્રાન્ટ મેળવનાર તરીકે નામ આપવામાં આવ્યું છે. તેથી, આ ગ્રાન્ટ ટ્રસ્ટના સ્વરૂપમાં હતી તે સ્વીકારવું શક્ય નથી. તેથી તે સાર્વજનિક ટ્રસ્ટ હતું કે ખાનગી ટ્રસ્ટ તે અંગેનો વધુ પ્રશ્ન ઊભો થતો નથી.

¹હેલ્સબરીઝ લોઝ ઓફ ઈંગ્લેન્ડ, વોલ્યુમ ૪૮, ફરો ૫૦૧.

આ તમામ કારણોસર, અમે પડકાર હેઠળના હાઈકોર્ટના ચુકાદાઓ અને હુકમોને મંજૂરી આપીએ છીએ અને આ અપીલોમાં કોઈ તથ્ય જોતા નથી. તેથી અપીલો કાઢી નાખવામાં આવે છે, પરંતુ કેસની હકીકતો અને સંજોગોમાં, અમે ખર્ચ અંગે કોઈ હુકમ કરતા નથી.

અપીલો કાઢી નાખવામાં આવી.

This judgment has been translated using an AI-assisted translation tool.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.